

SPANIELENS HISTORIE – DEL 5

FRA 1980 TIL

ÅR 1994

Den store aktiviteten i hunde-Norge fortsetter. Aktiviteten er stor! Klubben får avdelinger og arrangerer for første gang jaktprøve. Det innføres krav om etter-søkshunder, det blir forbud mot halekupering og agility er den nye hundesporten. Vanlige folk kan nå kjøpe seg mobiltelefon og internett brer om seg.

Den svarte importerte cocker hannen NUCH Lochranza Country Style (1980) ble mye brukt i avl og har 154 avkom og 293 barnebarn i Norge.

Amerikanerhannen Ch Bobwin's Temptor of Whisborne (1976) ble importert fra USA av Harald og Annika Ulltveit-Moe. Han blir årets spaniel i 1979, 1980 og 1981 og vant minst 10 x BIS, bla. BIS ved NKK Trondheim. Han får 80 valper etter seg i Norge.

I 1980 er cocker fortsatt den mest populære rasen med 380 registreringer med amerikaner på nummer to med 115 registreringer. I tillegg blir det registrert 29 springere, 16 welsher og 1 vannspaniel. I perioden 1980 til 1981 er det stor uro sentralt i klubben med uvennskap og krangel ... Men ute i distriktene begynner det å bli stor aktivitet med distriktskontrakter og de første avdelingene ser dagens lys. Spesielt i Rogaland er aktiviteten stor. De har sitt første medlemsmøte januar 1980. Avdeling Oslo startes også opp dette året og skal ha sitt første ordinære årsmøte våren 1981, men avdelingen legges ned igjen samme år.

I 1981 kaller klubben inn til generalforsamling i Stavanger, den første noen gang utenfor Oslo. Noen ser på dette som et kupp – men det er et lovlig kupp. Grunnet omorganiseringen med avdelinger må klubbens lover revideres, men det er ikke stort nok flertall til å kunne vedta de nye lovene. Nåværende formann forla-

ter møtet og dette oppfattes som at han trekker seg. Det blir derfor kalt inn til ekstraordinær generalforsamling utpå høsten. Ved utgangen av året har klubben fått seks avdelinger; Nord-Rogaland, Sør-Rogaland, Trøndelag, Vestfold, Østfold og Bergen-Hordaland.

Neste års generalforsamling er også i Stavanger. De nye lovene tas opp på nytt og blir vedtatt med 316 mot 132 stemmer. Generalforsamlingen skal nå erstattes av representantskapet (RS) og det er et ønske at sted for RS blir sirkulert mellom avdelingene. Oslo/Akershus er oppe og går igjen, Troms er ny avdeling og året etter blir Buskerud avdeling.

En rivende teknisk utvikling!

På begynnelsen av 80-tallet veide en mobiltelefon 10–20 kg og stod som regel fastmontert i

biler. Utviklingen går lynkjapt og fra ca. 1990 er mobiltelefonen liten nok til at man kan ha den i lomma og den blir allemannseie. Datamaskiner er noen digre monster som finnes på offentlige kontor. Klubben kjøper eget EDB-utstyr i 1982. Det koster hele 54.130 kr – tilsvarende kr 201.500 i dag! En stor utgift for klubben med andre ord. På begynnelsen av 90-tallet har datamaskinene blitt mindre og mer allemannseie. I 1991 kom verdsveven Word Wide Web (WWW) og nå kan man sende e-poster til hverandre.

I 1992 blir ID-merking med mikrochip innført. De første digitale fotoapparatene kommer på markedet, men det skal gå enda 10 år før kvaliteten på bildene er så bra at de kan konkurrere med og senere utkonkurrere de vanlige kameraene. I 1996 får man den første smart-telefonen. Mange mobiltelefoner har nå fått kamera, men kvaliteten på bildene er dårlig.

Klubbarbeid

Fra og med 1980 går man tilbake til å kåre BIR

På 80-tallet gir klubben disse medaljene som premie på både utstillinger og jaktanleggsprøver.

Den røde cocker hannen N UCH NORD V-82-84 Tanac's New Fashion (1980) eid og oppdrettet av Dag Linna og Svein Helgesen ble BIS ved NKK Bergen i 1982. Han vant 14 grupper, flere BIS og ble årets spaniel i 1982, 1983 og 1984. Han ble brukt en god del i avl.

NORD UCH KBHV-94-95 VV-94 Whisborne Devil In Disguise (1988) Til Annika og Harald Ulltveit-Moe er den første springer i Norge med internasjonalt utstillingschampionat. Han får nesten 200 avkom etter seg. Far hans er Inu-Goya Autumn Dew.

og BIM på utstillinger og det innføres konkurranse om beste veteran. Klubben har kollektivt abonnement på Hundesport. Det er prekær mangel på jaktanleggsprøvedommere og flere prøver må avlyses. Det gjøres en stor innsats for å få utdannet nye dommere. Dette medfører at det går svært mange elever på de få jaktanleggsprøvene som arrangeres, men snart er seks nye dommere godkjent. Fra og med 1982 setter klubben opp premie til mestvinnende spaniel på utstilling for alle spanielrasene og det kåres i tillegg årets spaniel. Tidligere var det premie kun til årets mestvinnende cocker.

I 1983 har interessen for springer økt og det registreres 96 springere dette året. Også interessen for welsh øker. Medlemstallet har steget til 1848 medlemmer. Alle nye medlemmer ønskes fremdeles velkommen med navn i bladet og

Springerhannen NUCH Inu-Goya Autumn Dew (1981) blir årets springer i 1982 og 1983. Han er en moderlivsimport etter N UCH Cleavehill Hunting Habit som før avreise var parret med Freeway Indian Summer. Det ble født hele 10 valper i kullet. Autumn Dew får 103 valper etter seg i Norge og 220 barnebarn.

Teesview, dømmer de øvrige spanielrasene. Hele 44 springere er påmeldt, det samme antall som cockere. I tillegg er det 8 welsher. Beste spaniel blir amerikaneren NUCH Lipton's P F Flyer (1985) til Børg Larsen.

Klubben gir ut en jubileumskalender med tegninger av kunstner Helen Thoresen. Både utstillingen og kalenderen blir et stort under-skudds foretak som kritiseres av RS. Det blir et økonomisk trangt år for klubben og det utgis derfor bare tre nummer av Våre Spaniels. NKK ber NSK å skaffe ny leder av klubben, ellers vil ikke jubileumsutstillingen bli godkjent ...

I 1985 vedtar RS at klubben skal kåre årets mestvinnende brukshunder på lik linje med årets mestvinnende på utstilling. Klubben har tidligere kåret Allsidighetsspanielen som kun kunne vinnes av cockere, men denne har ikke blitt delt ut på flere år. Cockeren NLPCH Tinnetoppens Rocky til Elke Maria Bunk blir første vinner. På utstillinger er det en egen brukshundklasse og brukspremierte hunder blir merket med en stjerne i katalogen. En blodsporpremiering holder for å delta. RS vedtar at alle nye champions skal få et lite championat skjold fra klubben. Det er oppe forslag om å registrere HD-status og øyensykdommer, noe som blir enstemmig forkastet. Field er en sjelden rase å se i Norge, men i 1986 importeres to hunder fra England.

Større fokus på helse

Tidlig på 80-tallet får vi vårt første tilfelle av sykdommen fucosidosis på springer, på en engelsk import. Heldigvis får man gjennom gentester raskt sykdommen under kontroll. I 1983 innføres ID-merking av hunder, øretato-tering, på frivillig basis og det blir snart et krav om at hunden må være ID-merket før den kan HD-avleses. Hundesport har i 1984 en oversikt over HD-resultatene fra en del raser. Cocker er eneste spaniel spanielrasen som har røntget mer enn 30 individer og derfor eneste som kommer på lista. De 63 røntgede cockerne har en HD-prosent på 12,7% og av de som har HD er det flest med middels HD (D etter dagens system).

NSK er første klubb som seriøst prøver å finne et bra alternativt til avlsråd og avlsrådet erstattes med avlsrådssekretærer. Gemyttet til cocker er et diskusjonstema. Klubben jobber

Denne gjengen var ofte å se på sporprøver og jaktprøver på 80-tallet. Her fra en sporprøve i Østfold i 1985. Fra venstre Per Løkken med INT N SF UCH N VCH Brigadoon Chocolate Twister, Karin Løkken sitter med NUCH NVCH Revirets Sunday Morning Haze til Inger Handegård, Ole Karlson med cockeren Crawford Consortto, Ellen Getz Wold med Teesviw Teleman og Sven-Erik Gustavsson med Centennials Charming F Junior.

Elke-Maria Bunk fører cocker hannen NLPCH Tinnetoppens Rocky frem til lydighetschampionat.

Desperados Domino (1983) til Rigmor Schau er den første cockeren som blir viltsporchampion.

Den importerte welsh hannen GB SHCH N UCH NORD V-84-85 Ferndel Harvest Gold (1982) til Terje Johnsen og Frank Bjerklund blir sparsomt brukt i Norge, men sønnen N UCH Inu-goya Llyn Ogwen får 108 valper etter seg.

Den røde cocker tispa NUCH Bomway Safe Landing (1987) blir årets spaniel i 1989. Eier og oppdretter er Brit og Jostein Halvorsen.

Jaktanleggsprøve i Bergen i 1985. Tre ekipasjer ble godkjent. Fra venstre Ragnhild Ravndal med Revirets Silver Shadow, Anne Buvik med Beltos Elegant Kevin Keegan og Randi Brekklus med Crawford Well Beloved Star. Bak dommer Niels Brandstrup.

Den første jaktprøven i Norge var uoffisiell og ble arrangert på Eldøya utenfor Moss i 1989. Fra venstre: Per Fosheim med Centennials She's The One, Rigmor Schau med Desperados Evita, bak dommer Henry Hammarlund, Inger Handegård med Revirets Nellie of Grace field, mangler navn på skytter bak der, Frank R. Stefferud med Revirets Sheila of Gracefield, Per Løkken med Lajbans Wicked Wildcat, Svein Erik Gustavsson med Sheenas Muffin og Sheenas Scilla, Annikken Aagard med cocker Pequeno og Arild Stenbråten med Desperados Emanuel.

for å få mer åpenhet blant oppdrettere når det gjelder arvelige sykdommer. Hunder med HD og øyendiagnoser publiseres for første gang i Våre Spaniels i 1986, men RS i 1986 forkaster krav om obligatorisk HD-røntgen og øyenlysning av spaniels. I 1987 diskuterer RS om NKK skal registrere øyenlysningsresultatene for spaniels, noe som vedtas. I juli 1988 blir halekuperingsforbudet innført for alle raser. Grensene til Finland stenges grunnet utbrudd av rabies der.

Flere spaniels på blodsporprøver

I 1986 deltar for første gang springere på NM blodspor – hele seks stykker. Brigadoon Golden Eagle til Snorre Aslaksen blir beste spaniel med 1. premie. På NM blodspor 1987 er det 34 kvalifiserte ekipasjer som melder seg på. Det blir trekking og 24 får plass. Referat fra prøven sier at en sporlegger var kjentmann på 11 spor, en annen på 7 ... Folk er IKKE fornøyde med at det er loddtrekning om hvem som får delta, så fra og med 1990 er kvalik-kra-

Lajla Dysjeland med N SF UCH Lajbans Rhapsody In Joy Of Life (1983) fra første kullet til kennel Lajban.

NUCH NORD V-94 Daisy Field's Daisy Summer Surprise (1992) til Brit H Enger fra det første kullet med field spaniels i Norge.

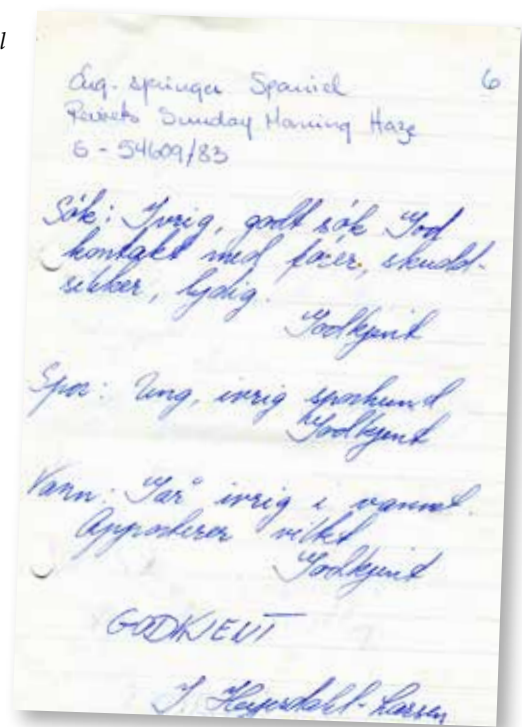
vet at man må ha oppnådd HP i eliteklasse for å delta på NM. Flere og flere hunder av mange raser starter på viltspor og oppnår så gode resultater at kvalik-kravene blir stadig strengere for å unngå loddtrekning. Den første spanielen som plasserer seg på NM-pallen på mange år er springeren NVCH Salix Black Mail til Jan Rislov som blir nr. 2 i 1993.

Fra og med 1988 kan også spaniels oppnå tittelen viltsporchampion. Først ute er springer tispa Revirets Silver Shadow til Ragnhild Ravndal. Året etter blir Desperados Domino til Rigmor Schau den første cockeren med viltsporchampion og første amerikaner med viltsporchampionat får vi i 1993. Det er Doggygarden's Medallion Karisma til Rigmor Anholt. Bergen første avdeling som arrangerer viltsporprøve i 1988. På slutten av 80-tallet/begynnelsen på 90-tallet arrangeres det årlig kun 12-15 viltsporprøver på landsbasis, så det er vanskelig å komme med.

Krav om godkjent ettersøkshund for å lovlig delta på jakt etter elg, hjort og rådyr fra 1994

Siv Bøe Hjertholm med sussex spaniel Farin's Clique to Calle (1990) blir første norskeide sussex champion. På bildet er han junior på avd. Hordalands utstilling i 1991.

Slik så en jaktanleggsprøvekritikk fra 1985 ut. Dommer er Ingeborg Heyerdahl-Larsen.

Amerikaner hannen INT N FIN UCH Carillo Apollo (1991) til Kari Granaas-Hansen blir årets spaniel i 1994. Han setter spor etter seg med 152 barnebarn.

Den norskfødte welshen NV-88-89 NORDV-94 SV-89-90-91-92-94 Metzgard's Moonlight Valley (1986) skriver historie ved å bli første welsh som vinner BIS på Svenska kennelklubbens utstilling.

gjøres kjent og det medfører at interessen for blodspor formelig eksploderer! Det nye kravet medfører at sporreglene endres i 1991. Nå kan alle starte direkte på prøve med nattgamle spor og fersksporprøven innføres. Åpen klasse med 3 timer gamle merkede spor blir til en egen prøveform. Spaniels som etter-søkshunder får en glansperiode; spesielt på Vestlandet der det aldri har vært tradisjon med å bruke hund på hjortejakt. NJFF utarbeider en instruksjonsvideo om ettersøk og Rigmor med cockeren Domino (Fanta) og er stjernene i filmen. Dette er god reklame for spaniels som ettersøkshunder!

Den amerikanske cocker hannen Mandora's Somebody To Love (Pripps) til Kai Skogby med vinner NM agility klasse A og Kala-trofeet i 1992.

Årets spaniel i 1991 blir for første gang vunnet av en springer. Det er den svenskfødte tispa INT N UCH NV-91-93 Brigadoon Scarlet's Nimblewhit (1988) til Karin og Per Løkken. Hennes sønn NUCH Nimblewhit Flower Power blir far til 68 valper i Norge og får 219 barnebarn.

Stor interesse for lydighetsprøver

I 1984 blir den røde cocker hannen Tinnetoppens Rocky til Elke Maria Bunk lydighetschampion. Det har gått 11 år siden vår første. Dette året blir det nye regler for lydighetsprøver med nytt poengsystem. I klasse 1 er det fremdeles 2 minutter felles dekk og både lineføring og fri ved foten. I 1986 innfører NKK eliteklassen i lydighet. De første årene etterpå kan man bli norsk lydighetschampion i klasse 3 og norsk elitelydighetschampion i eliteklasse og i 1988 får vi vår første og til nå eneste springer med lydighetschampion tittelen. Det er Heidi Fosberg med tispa Lajban's Night

Life. I 1991 flyttes championatet til eliteklasse, nå FCI3. Dette medfører at interessen for LP-sporten blant folk flest daler. Frem til nå har fem spaniels blitt champions, fire cockere og en springer med i de neste 37 årene fra 1991 og frem til i dag er det spaniels som oppnår et LP-championat.

Trange tider i klubben

Etter jubileumsåret 1985 er klubben nær konkurs. I 1986 økes derfor medlemskontingenten til kr. 130. Tre år senere er kontingenten kr. 160. Klubben overvinner raskt de økonomiske utfordringene og har en stabil og aktiv medlemsmasse. I 1988 åpner klubbens medlemsbutikk. RS 1987 går over to dager og har mange saker. Nye lover vedtas og det vedtas å publisere alle HD og øyenlysningsresultater. Ett hett diskusjonstema før innføringen av halekuperingsforbudet er om spaniels med hale er stygt.

I 1989 er økonomien til klubben så dårlig at HS ber avdelingene om økonomisk garanti, men det viser seg at årsresultatet blir nesten 80.000 i overskudd. Dette året utgis en ny utgave av spanielboken. Klubben har nå 11 avdelinger. Et forslag om en tredeling av årets brukshund er sak på RS. 4 stemmer for, 28 mot og en blankt. RS ber brukshundkomiteen jobbe videre mot å få synliggjort bruksresultater i hundens stamtavle. Hunder kupert av veterinærmedisinske grunner får ikke lenger stilles ut – noe klubbens leder kaller «et nytt halesjokk». Ved utgangen av året har klubben 1784 medlemmer, en nedgang på over 200 de siste 6 årene.

I 1988 importerer Siv Bøe Hjertholm sussex spanielen Farin's Bananarama fra Sverige. Dette er trolig den første norskeide sussex spaniel. Calle, som han kalles, blir dessverre

NUCH NSLCH Lajban's Night Life (1986) til Heidi Fosberg er den første og til nå eneste springeren som har blitt lydighetschampion. Hun blir også LP-champion i Sverige og norsk

underbitt og blir ikke vist. To år senere importerer hun nok en sussex, Farin's Clique to Calle. Han blir første norskeide sussex champion. Det finnes ikke på data på han i DogWeb for på denne tiden er det ikke obligatorisk å omregistrere hunder fra Sverige.

Interessen for jaktprøver øker

I 1986 vedtar klubben at det ikke lenger skal kåres beste hund på jaktanleggsprøve. Prøven skal være en anleggsprøve med bestått/ikke bestått. Dette vedtaket er aldri senere blitt opphevet. I 1987 er det for første gang flere springere enn cockere som starter på prøven. Året etter revideres jaktanleggsprøvereglene. Det blir 100 meter slepespor med kanin, skuddet flyttes til vannarbeidet og det brukes nå fugl til vannapporten. Nytt er det også at man må være 9 måneder gammel for å delta på prøve. I forbindelse med regelendringen arrangeres det dommerkonferanse.

I 1986 importerer Svein Erik Gustavsson to svenske springere av jaktlinjer til Norge. Disse to er trolig de første «workingene» i Norge. Den voksne hannen SJCH Sheena's Muffin er svensk jaktshampion når han kommer. Det kreves ikke utstillingspremieringer for jaktchampionatet i Sverige, det må han ha for å bli norsk jaktchampion. Muffin var underbitt, men dyktige norske utstillere klarte å få to blåsløyfer på han og i 1987 blir han vår første norskeide jaktchampion. Tispevalpen Sheenas Scilla blir i 1990 mor til det første working kullet i Norge.

Brukshundkomiteen har utarbeidet utkast til et jaktprøvereglement, men NKK vil ikke godkjenne det før klubben har arrangert en uoffisiell jaktprøve. I 1989 arrangeres det derfor for første gang jaktprøve for spaniel i Norge og prøven er uoffisiell. Prøven er på Eldøya utenfor Moss og dommer er svenske Henry Hammarlund. Scheena's Muffin vinner prøven med 1. premie med HP. Ellen Getz Wold, Wenche Dyreng og Inger Handegård reiser på jaktprøvekonferanse i Sverige med støtte fra klubben.

De nye reglene blir godkjent i 1990 og vi arrangerer vår første offisielle jaktprøve. 17 hunder er påmeldt, og 8 hunder går til premiering. I elite går fire jakspringere til 1. premie. Svenskeide Sherrys Sheena vinner prøven. I EK også til samme eiers Sheenas Nanny og og Sheenas Muffin og Sheenas Scilla til Sven-Erik Gustafsson. Cockeren Pequeno til Annikken Aagaard får 1. premie i BK med HP. 2 BK til Inu-Goya Buster Keaton til Merete Sanne og Desperados Evita til Rigmor Schau. 3 BK til cockeren Mitchas Into The Light til Trude Fosse.

Siden vi nå arrangerer jaktprøver, foreslår NKK at springere må ha minimum 2 AK på jaktprøve for å bli internasjonal utstillingschampion. De går senere tilbake til at godkjent jaktanleggsprøve holder. Det diskuteres om man skal innføre bevegelig jaktanleggsprøve. I perioden 1982 til 1992 er det 37 norskeide spaniels som starter på jaktprøve i Norge og Sverige, fordelt på to amerikanere, tre cockere, to welsher og 30 springere – av disse er det tre jakspringere.

I 1992 blir jaktprøveregelveverket revidert. Apportprøven dømmes med godkjent/ikke godkjent og gjelder kun i ett år. I AK og EK er det slepespor med kanin som er 200 meter langt og kaninen skal apporteres til fører. Fra 1993 kan man arrangere delt jaktprøve; dvs. apportprøve og feltsøk. Dette året får vi vår første norskoppdrettede jaktchampion springer tispa SJCH Streamside's Blue Quill. Hun eies av Knut og Wenche Framstad, men blir trent og ført av Olle Hedin fra Sverige.

Agility – den nye hundesporten

Første agilitystevne i Norge arrangeres i 1987. Stevnet er uoffisielt og vinnes av springer tispa Doniwaters Donna Kala til Hege Damsgård. Dette er bakgrunnen til at NKK's pokal til årets mestvinnende hund på agilityprøver kalles Kala-trofeet. Første offisielle agility stevne arrangeres året etter.

Fra og med 1991 er agility tellende til årets brukshund i NSK og fra og med 1992 kan spaniels kan bli agilitychampions. Kai Skogby med den amerikanske cocker hannen Mandora's Somebody To Love (Pripps) vinner NM agility klasse A og også Kala-trofeet dette året. Året

etter tre av fire på NM-vinnende lag amerikannere og alle er tilhørende Kai! Cocker hannen NACH Lindalins Dennis til Marit Bjelland blir den første spaniel med et agilitychampionat. Han blir også nr. 4 i NM i 1994 og er på det NM-vinnende lag året etter. Han har åtte små agility- cert før han endelig klarer NKK-certet og tittel.

Klubbarbeid fra 1990

På RS i 1991 blir kåring av årets veteran innført. Det blir kjøpt inn premier sentralt, et fint service med fuglemotiv fra Porsgrunn porselen. Premiekort innføres. Det vedtas å lage en hannhund spesial en gang i året i Våre Spaniels og utarbeide hannhundlister på lik linje med listene til valpeformidlingen. Systemet med avlssekretærer blir lagt ned og klubben kjøper programmet dogbase avl. For å finne normalvariasjoner i øyet på engelske springere med tanke på forandringer som kan lede til glaucom blir 100 springere gonioskopert. Man utarbeider oversikt over hvor stor % av alle spaniels som er HD-undersøkt og øyenlyst de siste 10 år og det utarbeides avlstiltak for alle rasene. Klubben gir ut oppdretterhåndboken som er et løsladssystem med abonnement. Her finnes artikler, helseresultater, hannhundinformasjon og mye mer.

I 1992 blir første kull med field spaniels, fem valper, født i Norge. Foreldre er Rhiwlas Nautical Buoy og Rhiwlas Haf og oppdretter er Brit H Enger. Hun beholder en av valpene; NUCH NORD V-94 Daisy Field's Daisy Summer Surprise. I 1992 blir spanielklubben raseklubb for wachtelhund. Medlemskontingenten heves til kr. 230.

I 1993 får vi vår første norskeide sussex med norsk utstillingschampionat. Hunden er svenskfødte Bonnies Sussex Upper Class Fashion. I 1994 blir det første sussex kull født i Norge. Far er Bonnies Sussex A-level Pass og mor er NUCH Bonnies Sussex Tip The Scale. Eier til begge er Jürgen Staack. Noen flere sussexer blir importert til landet og det blir født noen få kull, men det har aldri vært noen som har drevet systematisk oppdrett av rasen. I 1994 innfører klubben den første oppdretterlisten.

OL-på Lillehammer i 1994

Norge skal arrangere vinter OL og i den anledning trenger man 12 bombehunder. Det blir kjøpt inn voksne hunder fra både England og Norge som settes i trening; seks labradorer, fire importerte jakspringere, men også to norskoppdrettede tradisjonelle springere går gjennom nåloyet. Det er hannen Hunter in Pine Forest D-f og tispa Inu-Goya Country Maid.

